

først burde indsamles Materiale med Hensyn til det Navnestof, der kunde være Grund til at bruge her i Danmark. Imidlertid viste det sig dog, at den daværende Minister i Løbet af Sommeren 1898 nedsatte en Kommission, den altsaa, som omtales i Bemærkningerne til det her i Dag foreliggende Lovforslag. Den fik, som omtalt der, ganske vist kun det Hverv at indsamle Navnestoffet, men gik selv adskilligt videre, idet den tillige fremkom med 2 Forslag, nemlig et Flertalsforslag fra de to Medlemmer af Kommissionen og et Mindretalsforslag fra det tredie. De to Medlemmer vare Professorerne Stenstrup og Frederik Nielsen, hvilken sidste jo nu er Biskop i Aalborg. Mindretallet var Docent, Dr. phil. Axel Olrik. Disse to Forslag har Ministeriet, siges det i Bemærkningerne, ikke bedt om, og derfor har man ogsaa, ganske vist med mange pæne og smukke Ord, men dog i Realiteten lagt dem til Side, og har — hvad vi jo kun kunne føle os smigrede ved her — i det væsentlige taget fat der, hvor dette Ting slap sidst. I Virkeligheden er Hovedforandringen i Stillingen, som den var, da vi sidst havde med Sagen at gøre, og som den er nu, kun den, at der i Mellemtiden er kommen denne Kommissionsbetænkning, der, som det siges i Bemærkningerne — og det er jeg fuldstændig enig i — er overordentlig interessant at læse med Hensyn til det Stof til ny Navne, som den indeholder. Den har nemlig samlet en stor Mængde gamle Navne, til Dels mange hundrede Aar gamle Navne, som endnu leve omkring i vort Land, og som vi maa erkende — det gør jeg i alt Fald — ere baade ejendommelige, klangfulde og derfor ogsaa ret egnede til at komme til større Ære og Værdighed; end der hidtil er bleven dem til Del. Thi det er jo det sørgelige ved det, at mange Steder i vort Land betragtes den Slags Navne nærmest som Skældsord, i alt Fald som Øgenavne, medens de tværtimod burde betragtes som Hædersnavne. Mange af dem ere jo nedarvede fra Slægt til Slægt lige fra Valdemar Sejers Jordebog og lignende ældgamle Kilder. Det er det, som Kommissionen har paavist.

Imidlertid er der dog Forskelligheder mellem det Forslag, som nu foreligger for os, og det, som sidst forelaa her i Tinget, baade naar henses til det, vi indbragte, og det, vi bleve enige med Justitsministeren om, og jeg skal nævne de væsentligste af dem. Medens det sidste Forslag, som forelaa fra Justitsministeriets Side og blev tiltraadt af

os, gik ud paa, som jeg nævnedes, at give Ret til paa den nemme og lette Maade at tage et af de Stednavne, som vare opførte paa den af Justitsministeriet udarbejdede Fortegnelse, indeholdes der i det nuværende Lovforslags § 2, 1. et langt rigere Stof at tage af. For det første aabnes der under a, Adgang til uden videre at tage „Navnet paa nordiske Landsdele, Øer, Sogne, Byer og saadanne Samlinger af Gaarde og Huse, der ere kendte under et fælles Navn“. Det kan blive langt flere og andre Navne end de 4,000, som den daværende Justitsminister vilde tage ud af Postadressebogen. Der er overhovedet ingen anden Grænse end den, der ligger i Betegnelsen her. Af Stednavne ere kun Navne paa enkelt Ejendomme undtagne. Under b. derimod møde vi igen den af Justitsministeriet udarbejdede Fortegnelse, som dog her har et andet Indhold. Den Gang var det jo en Fortegnelse over Stednavne, nu er det en Fortegnelse over andre „med dansk Sprogtonestemende Navne“. Der er det jo, at man nu har Kommissionens Betænkning at holde sig til. Jeg forstaar nemlig Bemærkningerne til Lovforslaget saaledes, at det er Meningen. Naar det i Lovforslaget hedder, at en saadan Fortegnelse „bliver at udarbejde af dertil antagne sagkyndige“, saa kunde man maaske mene, at man havde Stof nok fra sagkyndig Side i Betænkningen, idet der navnlig bag i Betænkningen findes aftrykt en Liste over de aller fleste af de Navne, som omtales i Betænkningen. Men derfor kan dog sikkert ingen have noget imod — naar vi gaa ud fra, at det ikke tager for lang Tid — at Ministeriet ønsker endnu en Gang at faa fat i de sagkyndige. og ved deres Hjælp udarbejde en saadan maaske mere fyldig og fuldstændig Fortegnelse. Det kunde jo ogsaa være, at Ministeriet ønskede Lejlighed til at henvende sig til andre end just de tre Herrer, der sad i Kommissionen.

Man er altsaa her under § 2 1 gaaet langt videre, end Justitsministeriet den Gang vilde gaa; det maa jeg anerkende. Ganske vist er der jo det store Spørgsmaal, — det kan jeg lige saa godt røre ved med det samme — hvilke Hensyn man bør tage til bestaaende Navneinteresser. Det er et Spørgsmaal, der er meget forskellige Meninger om, og det er der, Hovedforskellen ligger mellem Kommissionen og Ministeriet, tør jeg vel nok sige. Baade Flertallet og Mindretallet i Kommissionen have nemlig opstillet et meget stort Apparat af Bekendtgørelser, baade før og efter, at An-